

ความสะอาด และการละหมาด

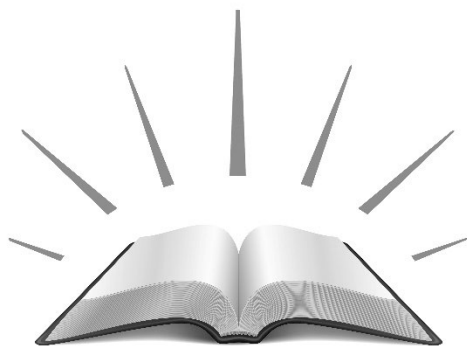
جمعية الدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بالزلفي

هاتف: ٤٢٣٤٤٦٦ - فاكس: ٤٢٣٤٤٧٧ - ٠١٦

314

ความสะอาดและการละหมาด

التطهارة والصلوة – تايلندي

โดยสำนักงานเผยแพร่ แนะนำ และแบ่งปันความรู้สำหรับ
ชาวต่างชาติในซูลฟี

الطهارة والصلاة

أعدّه وترجمه إلى اللغة التايلندية
جمعية الدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بالزلفي
الطبعة الأولى: ١٠ / ١٤٤٧ هـ.

สารบัญ

บทบัญญัติว่าด้วยเรื่องความสะอาด.....	5
ความสะอาดและความสกปรก (นะญิส).....	5
ประเภทของนะญิส	6
กฎเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งสกปรก.....	8
การทำธุระส่วนตัว (ถ่ายทุกข์)	9
การอาบน้ำละหมาด.....	10
การเช็ดบรอนเท้าและถูเท้าหนึ่ง.....	15
สิ่งที่ทำให้เสียน้ำละหมาด	16
การอาบน้ำชำระความสะอาด	17
สิ่งต้องห้ามสำหรับผู้อยู่ในขณะมีหะดัษใหญ่	18
การตะยัมมูม	19
เลือดประจำเดือนและเลือดหลังคลอดบุตร	21
บทบัญญัติว่าด้วยการละหมาด	24
ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการละหมาด ดังต่อไปนี้.....	27
เวลาละหมาด.....	31

สถานที่ที่ไม่อนุญาตให้ละหมาด.....	31
วิธีการละหมาด	33
ความหมายของคำกล่าวตะชะฮุด	37
ผู้มาละหมาดสาย	43
สิ่งที่ทำให้เสียการละหมาด.....	44
วาญิบของการละหมาด	44
รুকุนของการละหมาด.....	45
การแผ่เรอในขณะละหมาด.....	46
ละหมาดสุนนะฮ์ประจำ (สุนนะฮ์เราะวาติบ)	48
ละหมาดวิตร	49
สุนนะฮ์ฟัจญ์ริ ๒ ร็อกอะฮ์	51
ละหมาดฎฮา.....	53
ช่วงเวลาที่ย่ำห้ามละหมาด.....	55

บทบัญญัติว่าด้วยเรื่องความสะอาด öjahlı kıkı

ความสะอาดและความสกปรก (นะญิส)

ความสกปรกทางกายภาพที่สัมผัสได้ คือ สิ่งสกปรกที่มุสลิมจำเป็นต้องขจัดออกจากร่างกายของเขา และจะต้องชำระล้างสิ่งที่ได้สัมผัสกับสิ่งสกปรก ดังนั้นจำเป็นที่จะต้องชำระล้างเสื้อผ้าและร่างกาย เมื่อมันสัมผัสกับสิ่งสกปรกจนกว่าสิ่งสกปรกนั้นจะหมดไป ถ้าสิ่งสกปรกเป็นที่มองเห็น เช่น เลือดประจำเดือน เป็นต้น ดังนั้นหากมันยังคงหลงเหลือร่องรอยที่ยากในการขจัดให้หมดไป ก็ถือว่าไม่เป็นปัญหาอันใดในประเด็นนี้ (ถือว่าสะอาดแล้ว) หากมันเป็นสิ่งสกปรกที่ไม่สามารถมองเห็น ดังนั้นจึงเพียงพอด้วยการชำระล้างให้สะอาด ถึงแม้ว่าเป็นการชำระล้างเพียงครั้งเดียวก็ตาม

ในส่วน of สิ่งสกปรกอยู่บนพื้นดิน มันจะสะอาดด้วยการรดน้ำลงบนมัน เช่นเดียวกันมันจะสะอาดด้วยการที่สิ่งสกปรกนั้นแห้งหากมันเป็นของเหลว แต่หากมันเป็นของแข็ง มันจะไม่สะอาดยกเว้นด้วยการขจัดมันออกไป

และน้ำถูกนำมาใช้เพื่อทำความสะอาด และเพื่อขจัดสิ่งสกปรก เช่น น้ำฝน น้ำทะเล เป็นต้น และเช่นเดียวกันสามารถใช้น้ำที่ผ่านการใช้แล้วที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงสภาพ และเช่นเดียวกันน้ำที่มีสิ่งมีเจือปนซึ่งสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่สะอาดและน้ำนั้นยังคงสภาพเดิมของมันที่ยังคงเป็นน้ำ แต่หากมีสิ่งใดมาเจือปนและเปลี่ยนสภาพจากการเป็นน้ำเดิมของมัน ดังนั้นไม่อนุญาตในการใช้น้ำนั้นทำความสะอาด ทั้งนี้เมื่อสิ่งสกปรกได้เปลี่ยนรสชาติ หรือกลิ่น หรือสีของน้ำไปจากเดิม แต่หากไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ จากสิ่งดังกล่าวข้างต้นนี้ ก็เป็นที่อนุญาตในการใช้ทำความสะอาดได้ ตามทัศนะที่ถูกต้อง

เช่นเดียวกันอนุญาตให้ใช้น้ำที่คงเหลือในภาชนะหลังจากดื่ม ยกเว้นน้ำที่เหลือจากการดื่มของสุน์หหรือสุกร เพราะมันเป็นสิ่งสกปรก

ประเภทของนะญิส

นะญิสที่ออกมาจากทวารหนักและทวารเบา มีหลายประเภท เช่น

1. ปัสสาวะและอุจจาระ

2. น้ำอัลวะดียฺ คือ ของเหลวสีขาวขุ่น มันจะออกหลังจากปัสสาวะ

3. น้ำอัลมะซียฺ คือ ของเหลวสีขาวเหนียว ๆ มันจะออกมาเมื่อมีอารมณ์ทางเพศ

4. ส่วนน้ำอัลมะนียฺ (น้ำอสุจิ) มันเป็นสิ่งที่สะอาด แต่ส่งเสริมให้ชำระล้างหากอยู่ในสภาพที่เปียก และให้ชูดอกหากมันแห้งไปแล้ว

5. ปัสสาวะและมูลของสัตว์ที่ไม่อนุญาตให้กินเนื้อ ส่วนปัสสาวะและมูลของสัตว์ที่อนุญาตให้กินเนื้อได้ ไม่ถือว่าเป็นนะญิส

ประเภทของนะญิสที่กล่าวมานี้ จำเป็นจะต้องทำการชำระล้างและขจัดให้หมดสิ้น เมื่อมันสัมผัสร่างกายและเสื้อผ้า ยกเว้นน้ำอสุจิ

6. เลือดประจำเดือนและเลือดหลังคลอดบุตร

ส่วนน้ำอัลมะซียฺเมื่อมันสัมผัสเสื้อผ้า ให้ทำความสะอาดด้วยการพรมน้ำก็เพียงพอแล้ว

กฎเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งสกปรก

1. เมื่อบุคคลหนึ่งประสบสิ่งใดโดยที่เขาไม่รู้ว่าสิ่งนั้นเป็นนะญิสหรือไม่ ดังนั้น ไม่จำเป็นที่เขาจะต้องสืบเสาะถามหาข้อเท็จจริง และไม่จำเป็นสำหรับเขาที่จะต้องชำระล้างมัน เพราะพื้นฐานเดิมของสิ่งต่าง ๆ คือ มีความสะอาด

2. เมื่อบุคคลหนึ่งละหมาดเสร็จแล้ว เขาได้เห็นสิ่งหนึ่งบนร่างกายหรือเสื้อผ้าของเขาซึ่งเป็นสิ่งนะญิสโดยที่เขาไม่รู้ตัว ในขณะที่กำลังละหมาด หรืออาจจะรู้แต่ลืม ดังนั้นการละหมาดของเขาถือว่าถูกต้องใช้ได้ ตามทัศนะที่มีน้ำหนัก

3. บุคคลใดไม่ทราบว่านะญิสเปื้อนส่วนใดของ เสื้อผ้า หรือที่ใดก็ตาม เขาจะต้องสำรวจเพื่อค้นหาและทำการชำระล้างในตำแหน่งที่เขาค่อนข้างที่จะมั่นใจว่าตรงนั้นคือตำแหน่งของนะญิส เพราะสิ่งสกปรกมันคือสิ่งที่สัมผัสได้โดยตัวของมัน มันมีสี มีรสชาติและมีกลิ่น แต่หากเขาไม่มีความมั่นใจถึงตำแหน่งของสิ่งสกปรกก็ให้เขาทำการชำระล้างเสื้อผ้าของเขาทั้งหมด

การทำธุระส่วนตัว (ถ่ายทุกข์)

ส่วนหนึ่งจากมารยาทของการทำธุระส่วนตัว มีดังนี้

1. ก้าวเท้าซ้ายและกล่าวก่อนเข้าห้องน้ำว่า

بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخُبَائِثِ

ความหมาย “โอ้อัลลอฮ์ ข้าพระองค์ขอความคุ้มครองต่อพระองค์ให้พ้นจากชัยฏอนเพศผู้และชัยฏอนเพศเมีย”

และให้ก้าวเท้าขวาออกโดยกล่าวหลังจากทำธุระส่วนตัวว่า

عَفْرَانِكَ

ความหมาย “ข้าพระองค์ขอภัยโทษต่อพระองค์ (โอ้อัลลอฮ์)”

2. จะต้องไม่นำสิ่งใดที่มีการรำลึกถึงอัลลอฮ์เข้าไปในสถานที่ทำธุระส่วนตัว ยกเว้นกรณีที่เขากลัวว่ามันจะสูญหายหากไม่นำเข้าไปด้วย

3. จะต้องไม่ผินหน้าหรือหันหลังไปยังทิศกิบละฮ์ ในขณะที่กำลังทำธุระส่วนตัวในท้องทุ่ง ส่วนในตัวอย่างอาคารอนุญาตในการที่จะผินหลังให้กับกิบละฮ์ได้

เช่นเดียวกันจำเป็นจะต้องเรียงตามลำดับและล้าง
ต่อเนื่อง¹ ในการอาบน้ำละหมาด

และสำหรับการอาบน้ำละหมาดมีความประเสริฐที่
ยิ่งใหญ่จำเป็นที่มนุษย์จะต้องมีความรู้สึกถึงความยิ่งใหญ่ของ
มัน และจากดั่งกล่าว มีรายงานจากอุษมาน บิน อัฟฟาน
เราะฎิยัลลอฮุอันฮู กล่าวว่ ท่านเราะสุล คือลลัลลอฮุอะลัยฮิ
วะสัลลัม กล่าวว่

من توضأ فأحسن الوضوء خرجت خطايا من جسده حتى
تخرج من تحت أظفاره

“ใครที่อาบน้ำละหมาด โดยอาบน้ำละหมาดอย่างพิถีพิถัน
ความผิดจะออกจากร่างกายของเขา แม้กระทั่งมันออกมาจาก
ใต้เล็บของเขา” (บันทึกโดยมุสลิม : 245)

และจากอุษมาน บิน อัฟฟาน เราะฎิยัลลอฮุอันฮู
กล่าวว่ ท่านเราะสุล คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่

¹ การเรียงตามลำดับ (ตริติบ) คือ การล้างอวัยวะให้เป็นลำดับ ไม่ล้างอวัยวะหนึ่ง
ก่อนอีกอวัยวะหนึ่ง โดยล้างหน้า ล้างมือทั้งสอง เช็ดศีรษะและหู แล้วจึงล้างเท้าทั้ง
สอง และการล้างต่อเนื่อง (มูวาลาด) คือ ไม่เว้นช่วงเวลานานระหว่างการล้างอวัยวะ
หนึ่งกับอวัยวะก่อนหน้า จนกระทั่งอวัยวะนั้นแห้ง

مَنْ أَتَمَّ الْوُضُوءَ كَمَا أَمَرَهُ اللَّهُ تَعَالَى، فَالصَّلَاةُ الْمَكْتُوبَاتُ
كَفَّارَاتٌ لِمَا بَيْنَهُنَّ

“ใครที่อาบน้ำละหมาดอย่างสมบูรณ์ ดังที่อัลลอฮ์ได้สั่งใช้
ดังนั้นการละหมาดที่ถูกกำหนดไว้ทั้งห้าเวลา เป็นการลบล้าง
ความผิดบาประหว่างการละหมาดเหล่านั้น” (บันทึกโดยมุสลิม
: 231)

วิธีการอาบน้ำละหมาด

1. ตั้งเจตนาอาบน้ำละหมาดในใจโดยไม่ต้องเปล่งเสียงด้วยวาจา และการตั้งเจตนา นั่นคือการตั้งมั่นด้วยหัวใจในการที่จะกระทำการหนึ่งสิ่งใด หลังจากนั้นกล่าวบิสมิลลาฮ์
2. หลังจากนั้นล้างฝ่ามือทั้งสองข้างสามครั้ง
3. หลังจากนั้นบ้วนปากและสูดน้ำเข้าจมูกสามครั้ง
4. หลังจากนั้นล้างใบหน้าสามครั้ง จากใบหูข้างหนึ่งไปยังใบหูอีกข้างหนึ่งและจากจุดเริ่มของเส้นผมของศีรษะไปยังปลายคาง
5. หลังจากนั้นล้างมือทั้งสองข้างสามครั้ง จากปลายนิ้วถึงข้อศอก โดยเริ่มจากทางด้านขวาก่อนด้านซ้าย

6. หลังจากนั้นเช็ดศีรษะหนึ่งครั้ง โดยให้มือทั้งสองเปียกแล้วลูบจากด้านหน้าศีรษะไปยังท้ายทอยแล้วลูบวนกลับมายังด้านหน้าอีกครั้ง

7. หลังจากนั้นเช็ดใบหูทั้งสองข้างหนึ่งครั้ง โดยใช้นิ้วชี้เช็ดเข้าไปในรูหูและให้นิ้วโป้งเช็ดด้านนอกของหู

8. หลังจากนั้นล้างเท้าทั้งสองสามครั้ง เริ่มจากปลายนิ้วเท้าถึงตาตุ่มทั้งสองข้าง โดยเริ่มเท้าขวาก่อนเท้าซ้าย

9. หลังจากนั้นส่งเสริมให้ขอพรด้วยบทขอพรที่มีสายรายงานถูกต้องจากอุมัร บิน ค็อฎฎอบ เราะฎิยัลลอฮุอันฮูมา กล่าววาท่านเราะสุล ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าววาท่าว่า

مَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ يَتَوَضَّأُ فَيَسْبِغُ الْوُضُوءَ ثُمَّ يَقُولُ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ إِلَّا فُتِحَتْ لَهُ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ الثَّمَانِيَةِ يَدْخُلُ مِنْ أَيِّهَا شَاءَ

“ไม่คนหนึ่งคนใดจากพวกท่านได้อาบน้ำละหมาด โดยกระทำอย่างสมบูรณ์ แล้วหลังจากนั้นเขากล่าวว่า อัซฮะดุอันลา อีลาฮะ อิลลัลลอฮ์ วะอัซฮะดุอันนะ มุหัมมะดันอับดุลฮุ วะเราะสุลุลลอฮุ นอกจากประตูสวรรค์ทั้งแปดบานถูกเปิดให้แก่เขา แล้วเขาจะเข้าทางประตูบานใดก็ได้ตามที่เขาต้องการ” (บันทึกโดยมุสลิม : 234)

การเช็ดบนรองเท้าและถุงเท้าหนัง

หนึ่งจากข้อผ่อนปรนและความง่ายตายของศาสนาอิสลาม คือ การอนุญาตให้เช็ดบนรองเท้าและถุงเท้าหนัง ซึ่งมีการยืนยันจากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม จากอัมรฺูบิณ อุมัยยะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮู กล่าวว่

رَأَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَمْسَحُ عَلَى عِمَامَتِهِ وَحُفْيِهِ

“ฉันเห็นท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม เช็ดบนผ้าโพกศีรษะของท่าน รองเท้าและถุงเท้าหนังทั้งสองของท่าน” (บันทึกโดยอัลบุคอรี : 205)

และจากอัลมุซึเราะฮ์ บิณ ชุอ์บะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮู ได้กล่าวว่า

بَيْنَا أَنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ لَيْلَةٍ، إِذْ نَزَلَ فَقَضَى حَاجَتَهُ، ثُمَّ جَاءَ فَصَبَبْتُ عَلَيْهِ مِنْ إِدَاوَةٍ كَانَتْ مَعِي، فَتَوَضَّأَ وَمَسَحَ عَلَى حُفْيِهِ

“ในขณะที่เรากำลังอยู่ร่วมกับท่านเราะสุล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม มือคู่คินหนึ่ง ท่านได้ทำธุระส่วนตัว หลังจากนั้นท่านได้กลับมา แล้วฉันก็ได้เทน้ำจากภาชนะให้แก่ท่าน โดยท่านได้

ทำการอาบน้ำละหมาดและได้เช็ดบรอนเท้าและถูงเท้าหนึ่งทั้งสองของท่าน” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 203,274)

เงื่อนไขสำหรับการเช็ดบรอนเท้าและถูงเท้าหนึ่งทั้งสอง

จะต้องสวมใส่มันทั้งสองในขณะที่มีน้ำละหมาดสมบูรณ์แล้ว และการเช็ดนั้นจะต้องให้มือที่เปียกเช็ดบรอนหลังของมันไม่ใช่เช็ดด้านใน และระยะเวลาของการเช็ดคือหนึ่งวันกับหนึ่งคืนสำหรับผู้ที่ไม่ใช่คนเดินทาง และสำหรับคนเดินทางนั้นคือสามวันสามคืน ซึ่งจะต้องเป็นการเดินทางที่อนุญาตให้ทำการละหมาดย่อได้

และการเช็ดจะสิ้นสุดด้วยการหมดระยะเวลาที่กำหนด หรือด้วยการถอดออกหลังจากที่ได้ทำการเช็ดแล้ว หรือมีหะดัษใหญ่ ที่จำเป็นจะต้องอาบน้ำ

สิ่งที่ทำให้เสียน้ำละหมาด

1. มีสิ่งหนึ่งสิ่งใดออกมาจากสองทาง (ทวารหนักและทวารเบา) คือ ปัสสาวะ อุจจาระ ผายลม น้ำอสุจิ น้ำอัลมะซีย์ น้ำอัลละดีย์ และเลือด เป็นต้น
2. การนอนหลับ

3. การกินเนื้ออูฐ
4. การเป็นลมและหมดสติ

การอาบน้ำชำระความสะอาด

คือการทำให้ร่างกายทุกส่วนโดยมีเจตนาเพื่อทำความสะอาด และสิ่งจำเป็นที่จะทำให้การชำระล้างร่างกายถูกต้องนั้นคือการที่จะต้องชำระทั่วทั้งร่างกายพร้อมการบ้วนปากและการสูดน้ำเข้าจมูก และจำเป็นจะต้องชำระทำความสะอาดเนื่องจากสาเหตุ 5 ประการ

1. การที่น้ำอสุจิหลังออกมาในขณะที่ตื่น หรือในขณะที่นอนหลับทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะผู้ชายหรือหญิง ส่วนหากน้ำอสุจิไหลออกมาโดยไม่ได้เกิดจากอารมณ์ความรู้สึก เช่นไหลออกมาเนื่องจากเป็นโรค หรืออากาศหนาวเย็น ดังนั้น ไม่จำเป็นต้องอาบน้ำชำระความสะอาด เช่นเดียวกันเมื่อฝันแต่ไม่พบน้ำอสุจิหรือร่องรอยของน้ำอสุจิ ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องอาบน้ำชำระความสะอาด แต่หากพบเจอน้ำอสุจิหรือร่องรอยของมัน ดังนั้นจำเป็นจะต้องอาบน้ำชำระความสะอาดถึงแม้ว่าเขาจะไม่รู้ว่าเขาฝันก็ตาม

2. การปะทะกันของชายหญิง กล่าวคือ การที่ส่วนปลายของอวัยวะเพศชายสอดเข้าไปในช่องคลอด แม้ว่าจะไม่มี การหลังน้ำอสุจิกก็ตาม

3. การสิ้นสุดการมีประจำเดือนหรือเลือดหลังคลอดบุตร

4. การเสียชีวิต โดยที่จำเป็นจะต้องอาบน้ำให้แก่ผู้ตาย

5. เมื่อผู้ปฏิเสธศรัทธาเข้ารับอิสลาม จำเป็นสำหรับเขาจะต้องอาบน้ำชำระความสะอาด

สิ่งต้องห้ามสำหรับผู้อยู่ในขณะมีหะดัษใหญ่

หะดัษใหญ่ คือคุณลักษณะสำหรับผู้ชายและผู้หญิง เมื่อทั้งสองเกิดการร่วมประเวณี หรือน้ำอสุจิไหลเนื่องจากการมีอารมณ์ถึงแม้ไม่มีการร่วมประเวณีก็ตาม หรือที่น้ำอสุจิไหลออกมาด้วยสาเหตุการฝัน และสำหรับผู้มีหะดัษใหญ่มีสิ่งต้องห้ามต่าง ๆ ดังนี้

1. การละหมาด
2. การภูกวอาฟ

3. การสัมผัสคัมภีร์อัลกุรอานโดยไม่มีสิ่งที่ยกั้นและเช่นเดียวกัน การอ่านอัลกุรอาน ไม่ว่าจะเสียงเบาหรือดัง ท่องจำหรืออ่านจากตัวเล่ม เป็นต้น

4. การพำนักอยู่ในมัสญิด ส่วนการเดินทางไปผ่านมาเป็นที่อนุญาต และอนุญาตให้พำนักในมัสญิด เมื่อมีความจำเป็นและต้องพำนักในมัสญิดและลดการมีหะดัษด้วยการอาบน้ำละหมาด

การตะยัมมุม

อนุญาตให้ทำตะยัมมุมทั้งในขณะที่ไม่เดินทางและในขณะที่เดินทาง ซึ่งเป็นสิ่งที่มาทดแทนจากการอาบน้ำละหมาด หรือการอาบน้ำชำระร่างกาย เมื่อมีสาเหตุดังต่อไปนี้

1. เมื่อไม่มีน้ำ หรืออาจจะพบน้ำแต่ไม่เพียงพอในการทำความสะอาด แต่ทว่าหลังจากที่พยายามในการแสวงหาน้ำเป็นอันดับแรกก่อน ดังนั้นหากไม่พบก็ทำตะยัมมุม หรือในกรณีที่น้ำอยู่ใกล้กับเขาแต่เขามีความหวาดกลัวต่อตนเองหรือทรัพย์สินของเขาจากภัยอันตรายต่าง ๆ หากเขาออกไปแสวงหาน้ำ

2. เมื่ออวัยวะบางส่วนที่ใช้ในการทำความสะอาดมีบาดแผล หากบาดแผลนั้นสามารถถูกน้ำได้ก็ให้ล้างด้วยน้ำ และหากการล้างด้วยน้ำส่งผลต่อบาดแผลนั้นก็ให้ทำการเช็ดโดยการให้มือของเขาเปียกหมาด ๆ แล้วลูบลงบนบาดแผลนั้น และเช่นเดียวกันหากการเช็ดส่งผลร้ายต่อบาดแผล ดังนั้นให้เขาทำการล้างอวัยวะส่วนที่เหลือและทำการตะยัมมุบบนอวัยวะส่วนที่เป็นบาดแผลนั้น

3. เมื่อน้ำหรืออากาศหนาวจัดและกลัวว่าจะเกิดอันตรายหากใช้น้ำนั้น

4. หากมีน้ำแต่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ดื่มหรือใช้ทำอาหารก็ให้เขาทำตะยัมมุมแทน

ส่วนลักษณะการทำตะยัมมุม

คือให้ตั้งเจตนาด้วยหัวใจ แล้วใช้ฝ่ามือทั้งสองตบลงบนฝ่ามือหนึ่งครั้ง แล้วทำการเช็ดใบหน้าของเขา หลังจากนั้นให้ทำการเช็ดหลังมือขวาด้วยฝ่ามือซ้ายและเช็ดหลังมือซ้ายด้วยฝ่ามือขวา

และการตะยัมมุมจะสิ้นสุดเช่นเดียวกับการเสียน้ำละหมาด และเมื่อพบน้ำสำหรับคนที่ไม่มีน้ำก่อนทำการ

ละหมาดหรือขณะละหมาด แต่หากพบเจอน้ำหลังจากเสร็จสิ้นจากการละหมาดแล้ว การละหมาดของเขาถือว่าใช้ได้และไม่ต้องทำใหม่

เลือดประจำเดือนและเลือดหลังคลอดบุตร

เลือดประจำเดือน

คือ เลือดที่ไหลออกมาจากมดลูกของผู้หญิงในขณะที่มีสุขภาพดี ไม่ใช่มาจากการคลอดบุตร หรือเป็นโรคในช่วงเวลาหนึ่งที่แน่นอน และมีสีโดยปกติคือสีดำ และมีกลิ่นที่เหม็น

เลือดหลังคลอดบุตร

คือ เลือดที่ออกมาจากมดลูกของผู้หญิงเนื่องจากการคลอดบุตรและไม่เป็นที่อนุญาตแก่ผู้มีประจำเดือนและเลือดหลังคลอดบุตรในการที่จะละหมาด หรือถือศีลอดในขณะที่อยู่ในสภาพของการมีประจำเดือนหรือเลือดหลังคลอดบุตร โดยมีหลักฐานจากอาอิชะฮ์ เราะวะฎีย์ลลอฮูอันฮา กล่าวว่า ท่านเราะสูล คือลลัลลอฮูอะลัยฮิอะสลัลม กล่าวว่า

إِذَا أَقْبَلَتِ الْحَيْضَةَ فَدَعِيَ الصَّلَاةَ، وَإِذَا أَدْبَرَتْ فَأَغْسَلِي عَنكَ
الدَّمَ، وَصَلِّي

“เมื่อเธอมีประจำเดือน เธอจงละเว้นการละหมาด และเมื่อเธอหมดประจำเดือน เธอจงอาบน้ำชำระร่างกายให้สะอาดจากเลือด และจงละหมาด” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 331,333)

และไม่จำเป็นสำหรับเธอในการที่จะชดใช้ละหมาดส่วนการถือศีลอด เธอจำเป็นจะต้องชดใช้ในวันที่พลาดไปที่เธอไม่ได้ถือศีลอด และเช่นเดียวกันไม่อนุญาตสำหรับผู้ที่มีประจำเดือนในการที่จะถือว่าฟรอบกะบะฮ์ และเป็นที่ต้องห้ามสำหรับสามีในการที่จะร่วมเพศกับภรรยาของเขาในสภาพที่เธอกำลังมีประจำเดือน แต่อนุญาตในการที่เธอจะแสวงหาความสุขจากเธอได้จากทุกส่วนของร่างกาย ยกเว้นเพียงการร่วมประเวณีเท่านั้น และเช่นเดียวกันไม่อนุญาตให้ผู้มีประจำเดือนสัมผัสคัมภีร์อัลกุรอาน และผู้มีประจำเดือนจะสะอาดเมื่อเลือดหยุด และเมื่อเลือดหยุดแล้วจึงจำเป็นที่เธอจะต้องทำการอาบน้ำชำระล้างร่างกายให้สะอาด และสิ่งต่าง ๆ ที่เคยเป็นที่ต้องห้ามก็กลับมาเป็นสิ่งที่อนุมัติแก่เธอเป็นปกติ

เมื่อผู้หญิงมีประจำเดือน หรือมีเลือดหลังคลอดบุตร ภายหลังจากเข้าเวลาละหมาดแล้ว หรือก่อนทำการละหมาด ดังนั้นในทัศนะที่ถูกต้อง เธอจะต้องชดใช้เวลาละหมาดดังกล่าว นั้น ภายหลังจากที่เธอสะอาด และเมื่อผู้หญิงสะอาดก่อนหมดเวลาละหมาดเพียงหนึ่งร็อกอะฮ์ ก็จำเป็นสำหรับเธอที่จะต้องทำการละหมาดดังกล่าวนั้น และควรที่จะทำการละหมาดชดใช้โดยทำการรวมเวลาละหมาดนั้น เช่น หากเธอสะอาดก่อนดวงอาทิตย์ตก เธอจะต้องทำการละหมาดอัศริ และควรทำการละหมาดชดใช้ละหมาดซุฮ์รฺด้วย และหากสะอาดก่อนเที่ยงคืน เธอจำเป็นจะต้องทำการละหมาดอิซาฮ์ และควรชดใช้เวลาละหมาดมัฆริบด้วยพร้อมกับการละหมาดอิซาฮ์ เป็นต้น

บทบัญญัติว่าด้วยการละหมาด أحكام الصلاة

การละหมาดเป็นหลักการที่สองของหลักการอิสลาม และเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมุสลิมทุกคนที่บรรลุนิติภาวะ มีสติสัมปชัญญะ และการบรรลุนิติภาวะเกิดขึ้นด้วยการมีอายุครบ 15 ปีบริบูรณ์ หรือมีขนขึ้นบริเวณอวัยวะเพศ หรือมีอสุจิเคลื่อนออกมาด้วยการฝันถึงเพศตรงข้ามหรือสาเหตุอื่น ๆ และเงื่อนไขเพิ่มเติม สำหรับเพศหญิงคือการมีประจำเดือน ดังนั้นเมื่อบุคคลหนึ่งมีสิ่งหนึ่งสิ่งใดจากที่กล่าวมา ก็ถือว่าเขาได้บรรลุนิติภาวะแล้ว

ผู้ใดที่ปฏิเสธว่าการละหมาดไม่ได้เป็นวาญิบ (ข้อกำหนดทางศาสนาให้ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดรายบุคคล) ถือว่าเป็นผู้ปฏิเสธศรัทธา (กัฟร) ส่วนผู้ที่ละทิ้งการละหมาดเนื่องจากความเกียจคร้าน บรรดาเศาะหาบะฮ์มีมติเอกฉันท์ว่าเขาเป็นผู้ปฏิเสธศรัทธา และสิ่งแรกที่บ่าวจะถูกสอบสวนในวันกิยามะฮ์คือการละหมาด อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿ إن الصلاة كانت على المؤمنين كتابا موقوتا ﴾

“แท้จริงการละหมาदनั้นเป็นบทบัญญัติที่ถูกกำหนดเวลาไว้สำหรับบรรดาผู้ศรัทธา” (อันนีสอาฮ์ : 103)

มีรายงานจากอิบน์อุมัร เราะชะฎียัลลอฮุอันฮุมมา เล่าว่า ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

يُنْبِئُ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةٌ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامُ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءُ الزَّكَاةِ، وَالْحَجُّ، وَصَوْمُ رَمَضَانَ

“อิสลามถูกสร้างบนรากฐานห้าประการ คือกล่าวคำปฏิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรแก่การเคารพภักดีนอกจากอัลลอฮ์ และท่านนบีมุหัมมัดเป็นศาสนาทูตของอัลลอฮ์ ดำรงไว้ซึ่งการละหมาด จ่ายซะกาต ประกอบพิธีหัจญ์ และถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอน” (บันทึกโดยอัลบุคอรีห์และมุสลิม : 8, 16)

และจากญาบิร เราะชะฎียัลลอฮุอันฮุมมา เล่าว่า ฉันได้ยินท่านเราะซูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

إِنَّ بَيْنَ الرَّجُلِ وَبَيْنَ الشِّرْكِ وَالْكُفْرِ تَرْكُ الصَّلَاةِ

“แท้จริงระหว่างชายคนหนึ่งกับการตั้งภาคีและการปฏิเสธศรัทธานั้นคือการละทิ้งการละหมาด” (บันทึกโดยมุสลิม : 82)

เช่นเดียวกันในการปฏิบัติการละหมาदनั้นมีคุณงามความดีอันยิ่งใหญ่ ดังรายงานจากอบูสุร็อยเราะฮ์ เราะฆิยัลลอฮ์อันฮู รายงานว่าท่านเราะฮ์ลุล ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสลัม กล่าวว่

مَنْ تَطَهَّرَ فِي بَيْتِهِ ثُمَّ مَشَى إِلَى بَيْتٍ مِنْ بَيْتِ اللَّهِ، لِيَقْضِيَ فَرِيضَةً مِنْ فَرَائِضِ اللَّهِ، كَانَتْ خَطْوَاتُهُ إِحْدَاهَا تَحُطُّ خَطِيئَةً، وَالْأُخْرَى تَرْفَعُ دَرَجَةً .

“ผู้ใดที่อาบน้ำละหมาดอย่างสมบูรณ์ในบ้านของเขา และเดินทางไปยังบ้านหลังหนึ่งจากบ้านของอัลลอฮ์เพื่อปฏิบัติการละหมาดฟัรฎู ทุกย่างก้าวของเขาก้าวหนึ่งจะลบล้างความผิดบาปและอีกก้าวหนึ่งจะยกระดับให้สูงขึ้น” (บันทึกโดยมุสลิม : 666)

และจากท่านเราะฮ์ลุล ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสลัม กล่าวว่

أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَى مَا يَمْحُو اللَّهُ بِهِ الْخَطَايَا، وَيَرْفَعُ بِهِ الدَّرَجَاتِ؟ قَالُوا بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: إِسْبَاغُ الْوُضُوءِ عَلَى الْمَكَارِهِ، وَكَثْرَةُ الْخُطَا إِلَى الْمَسَاجِدِ، وَانْتِظَارُ الصَّلَاةِ بَعْدَ الصَّلَاةِ، فَذَلِكَ الرِّبَاطُ

“พวกท่านต้องการหรือไม่ ฉันจะบอกสิ่งที่อัลลอฮ์จะทรงลบ
ล้างความผิดด้วยกับมัน? พวกเขาบอกว่า ต้องการสิ โอ้ท่าน
เราะฮ์มุลลอฮ์ ท่านกล่าวว่า การอาบน้ำละหมาดอย่าง
สมบูรณ์ในยามยากลำบาก การก้าวเดินไปยังมัสญิดให้มากและ
การรอคอยการละหมาดหลังจากเสร็จจากการละหมาดหนึ่ง
แล้ว นั่นคืออิบาดะฮ์ (การเฝ้ารักษาศาสนา)” (บันทึกโดยมุสลิม :
251)

และจากท่านเราะฮ์มุลลอฮ์ คืออัลลิลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม
กล่าวว่า

مَنْ غَدَا إِلَى الْمَسْجِدِ وَرَاحَ، أَعَدَّ اللَّهُ لَهُ نُزُلًا مِنَ الْجَنَّةِ كُلَّمَا غَدَا
أَوْ رَاحَ

“ผู้ใดไปหรือกลับจากมัสญิด อัลลอฮ์จะทรงเตรียมที่พำนัก
ให้แก่เขาในสวรรค์ ทุกครั้งที่เขาไปหรือกลับ” (บันทึกโดยอัลบุ
คอรีัย์และมุสลิม : 662, 669)

ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการละหมาด ดังต่อไปนี้

1. การละหมาดญะมาอะฮ์ที่มีสญูดเป็นสิ่งจำเป็น
สำหรับผู้ชาย มีรายงาน ท่านนบี คืออัลลิลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม
กล่าวว่า

لَقَدْ هَمَمْتُ أَنْ آمُرَ بِالصَّلَاةِ فَتُقَامَ، ثُمَّ أُخَالِفَ إِلَى مَنَازِلِ قَوْمٍ لَا
يَشْهَدُونَ الصَّلَاةَ، فَأُحَرِّقَ عَلَيْهِمُ

“ฉันตั้งใจจะสั่งให้มีการละหมาดและให้ชายคนหนึ่งนำ
ละหมาด จากนั้นฉันจะไปยังบ้านของผู้ที่ไม่มาละหมาดพร้อม
กับพวกเรา แล้วจัดการเผาบ้านของพวกเขา” (บันทึกโดยอัลบุ
คอรีัยและมุสลิม : 2420, 651)

2. บัญญัติให้มุสลิมไปมัสญิดตั้งแต่นั้น ๆ ด้วยความ
สงบและสุขุม

3. เมื่อเข้ามัสญิด มีสุนนะฮ์ให้ก้าวเท้าขวาก่อน และ
กล่าวดูอาอ์ว่า

اللهم افتح لي ابواب رحمتك

“โอ้อัลลอฮ์โปรดเปิดประตูแห่งความเมตตาของพระองค์แก่ข้า
พระองค์ด้วยเถิด” (บันทึกโดยมุสลิม : 1652)

4. ก่อนจะนั่งลงมีสุนนะฮ์ให้ละหมาดเคาะหมัสมัสญิด 2
ร็อกอะฮ์ก่อนจะนั่งลง มีรายงานจากอบูเกาะตาบะฮ์ เล่าว่า
ท่านเราะฮ์ลุล ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام ก่อว่าว่า

إِذَا دَخَلَ أَحَدُكُمْ الْمَسْجِدَ فَلْيَرْكَعْ رُكْعَتَيْنِ قَبْلَ أَنْ يَجْلِسَ

“เมื่อคนหนึ่งจากกลุ่มพวกท่านเข้าไปยังมัสญิด อย่าพึงนั่งจนกว่าเขาจะละหมาดสองร็อกอะฮ์ก่อน” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 444, 714)

5. จำเป็นจะต้องปกปิดเอาเราะฮ์ในขณะที่ทำการละหมาด ซึ่งเอาเราะฮ์ของผู้ชาย เริ่มตั้งแต่สะดือถึงหัวเข่า และสำหรับผู้หญิงคือเรือนร่างของเธอทั้งหมดยกเว้นใบหน้าและฝ่ามือ

6. จำเป็นจะต้องผินหน้าไปทางกิบละฮ์ และถือเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ละหมาดจะถูกตอรับ ยกเว้นใน 2 กรณี คือ

1. เมื่อมีอุปสรรค เช่น เจ็บป่วย เป็นต้น

2. อยู่ระหว่างการเดินทาง กรณีนี้อนุโลมเฉพาะการละหมาดสุนนะฮ์ ซึ่งไม่รวมถึงการละหมาดฟิรฎู

7. จำเป็นจะต้องทำการละหมาดตามเวลาของมัน ห้ามละหมาดก่อนเข้าเวลา หรือปล่อยให้ล่าช้าจนหมดเวลา

8. การรีบเร่งไปละหมาด มุ่งมั่นให้ทันแถวหน้าและรอยคอยละหมาดในเวลาถัดไป ซึ่งล้วนมีคุณค่ามหาศาล ดังมีรายงานจากอบูสุร็อยเราะฮ์ เล่าว่า ท่านเราะฮ์สูล คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

لَوْ يَعْلَمُ النَّاسُ مَا فِي النِّدَاءِ وَالصَّفِّ الْأَوَّلِ، ثُمَّ لَمْ يَجِدُوا إِلَّا أَنْ
يَسْتَهْمُوا عَلَيْهِ لَأَسْتَهْمُوا، وَلَوْ يَعْلَمُونَ مَا فِي التَّهَجِيرِ لَأَسْتَبْقُوا
إِلَيْهِ، وَلَوْ يَعْلَمُونَ مَا فِي الْعَتَمَةِ وَالصُّبْحِ لَأَتَوْهَا وَلَوْ حَبَوًّا

“หากผู้คนรู้ถึงคุณค่าของการอะซานและแถวหน้า และไม่พบวิธีอื่นนอกจากการจับสลาก พวกเขาที่จะจับสลากกัน และหากรู้ถึงคุณค่าของการรีบไปละหมาด พวกเขาที่จะแข่งขันกันไป และหากรู้คุณค่าของการละหมาดอีซ่าว์และฟัจญ์รี พวกเขาที่จะไปละหมาดแม้จะต้องคลานไปก็ตาม” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์และมุสลิม : 615, 437)

และท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า
لَا يَزَالُ أَحَدُكُمْ فِي صَلَاةٍ مَا دَامَتِ الصَّلَاةُ تَحْبِسُهُ، لَا يَمْنَعُهُ أَنْ
يَنْقَلِبَ إِلَى أَهْلِهِ إِلَّا الصَّلَاةُ

“คนหนึ่งคนใดในกลุ่มพวกท่านยังคงอยู่ในสภาพของการละหมาด ตราบใดที่เขายังคงรอคอยการละหมาด” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์และมุสลิม : 649-659)

เวลาละหมาด

เวลาละหมาดซุฮ์รี เริ่มตั้งแต่ดวงอาทิตย์คล้อยจาก
กึ่งกลางท้องฟ้า (เอียงไปทางทิศตะวันตก) จนกระทั่งเงาของ
วัตถุยาวเท่าตัว (ความยาว) ของมัน

เวลาละหมาดอัศรี เริ่มเมื่อเงาของวัตถุยาวเท่าตัวของ
มันจนกระทั่งเวลาดวงอาทิตย์ตกดิน

เวลาละหมาดมัฆริบ ตั้งแต่ดวงอาทิตย์ตกดิน
จนกระทั่งแสงสีแดงบนขอบฟ้าหายไป ซึ่งเป็นแสงที่ปรากฏขึ้น
ตามหลังการตกของดวงอาทิตย์

เวลาละหมาดอิซฮาอ์ ตั้งแต่แสงสีแดงบนขอบฟ้าหายไป
จนกระทั่งถึงเที่ยงคืน

เวลาละหมาดฟัจญ์รี ตั้งแต่รุ่งอรุณขึ้นจนกระทั่งดวง
อาทิตย์ขึ้น

สถานที่ที่ไม่อนุญาตให้ละหมาด

1. สุสาน ดั่งคำสอนของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิ
วะสลัลัม กล่าวว่า

الأرض كلها مسجدٌ إلا المقبرة والحمام

“แผ่นดินทั้งหมดเป็นสถานที่ที่ละหมาดได้ ยกเว้นห้องน้ำและสุสาน” (บันทึกโดยผู้รายงานทั้งห้าและถือว่าเป็นหะดีษที่ถูกต้อง) แต่การละหมาดญะนาซะฮ์สามารถทำที่สุสานได้

2. การละหมาดหันหน้าไปทางสุสาน จากอบูมูรซัด อัลฆอนะวีรีย์ เราะฆิยัลลอฮฺอันฮู กล่าวว่า ฉันได้ยินท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

لا تُصَلُّوا إِلَى الْقُبُورِ، وَلَا بَجَلْسِهَا عَلَيْهَا

“อย่าละหมาดไปยังสุสาน และอย่าได้นั่งบนหลุมศพ” (บันทึกโดยมุสลิม : 973)

3. คอกอูฐ คือสถานที่ที่อยู่อาศัยของอูฐ และไม่อนุญาตให้ละหมาดสถานที่ที่สกปรกทั้งหลาย

วิธีการละหมาด

การตั้งเจตนาในขณะที่ละหมาดนั้นว่ามีความจำเป็น เช่นเดียวกับการทำอิบาตะฮ์ประเภทอื่น ๆ และการตั้งเจตนาเกิดขึ้นภายในจิตใจ ไม่ต้องเอ่ยวาจาออกมาแต่อย่างใด

วิธีการละหมาด มีดังต่อไปนี้

1. หันหน้าไปทางกิบละฮ์ ด้วยอวัยวะทุกส่วนของร่างกาย โดยไม่เอนหรือเบี่ยงไปทางอื่น
 2. กล่าวตักบีเราะตุลเอียะฮ์รอม โดยกล่าวว่า “อัลลอฮ์อัคร์” และยกมือขึ้นเสมอไหล่ หรือเสมอใบหูในขณะที่กล่าวตักบีร์
 3. วางมือขวาลงบนหลังมือซ้าย และวางไว้เหนือหน้าอก
 4. กล่าวดูอาอ์ฮิสติฟตาย์ เช่น “อัลหัมดุลิลลาฮิ ฮัมดันกะชีร็อน ฎ็อยยิบัน มุบาราะกันฟิฮิ” ความหมาย “ขอสรรเสริญแด่อัลลอฮ์ ด้วยการสรรเสริญอย่างมากมาย อันดีงาม และเปี่ยมด้วยความสิริมงคล” (บันทึกโดยมุสลิม : 600)
- หรือกล่าวว่า “สุบหานะ กัลลอฮุมมะ วะบิห์มดิกะ วะตะบาราะกะสมุกะ วะตะอาลา ญัตตุกะ วะลาอิลาฮะ ฆ็อยรูกะ” ความหมาย “มหาบริสุทธิ์แต่พระองค์ ไฉ้อัลลอฮ์ พร้อม

ด้วยการสรรเสริญของพระองค์ พระนามของพระองค์ทรงเปี่ยมด้วยความสิริมงคล เกียรติของพระองค์ทรงสูงส่ง และไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์” (บันทึกโดยอบูดาอุดและตริมิซี : 775, 242)

หรือจะดูอาร์ฮิสตีฟตาร์ทบอื่นก็ได้ และหากมีการเปลี่ยนบทดูอาร์ตันอื่นบ้าง ก็จะเป็นการปฏิบัติที่ดียิ่ง ซึ่งการไม่ยึดปฏิบัติในบทเดียวเสมอ นั้น จะช่วยให้เกิดความนอบน้อมและความสงบของหัวใจ

5. กล่าว “อะอูซุบิลลาฮิ มินซ์ชัยฏอนิรเราะฮีม” ความหมาย “ข้าพเจ้าขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮ์ให้รอดพ้นจากชัยฏอนมารร้ายที่ถูกสาปแช่ง”

6. กล่าว “บิสมิลลาฮิรเราะฮ์มานิรเราะฮีม” และอ่านสุเราะฮ์อัลฟาตีหะฮ์

7. อ่านอายะฮ์หนึ่งอายะฮ์ใดจากอัลกุรอาน

8. ยกมือขึ้นระดับไหล่และกล่าวว่า “อัลลอฮุอักบาร” ในขณะที่ก้มลงรุกอ์ให้วางมือทั้งสองบนเข่า กางนิ้วมือออก และกล่าวว่า “สุบหานะ ร็อบบียัลอะซีม” ความหมาย “มหาบริสุทธิ์แด่พระผู้อภิบาลผู้ยิ่งใหญ่ของข้าพเจ้า” และที่ถูกต้อง

ตามสุนนะฮ์ให้กล่าว 3 ครั้ง เป็นที่อนุญาตให้กล่าวมากกว่านั้น แต่ต้องไม่ต่ำกว่า 1 ครั้ง

9. เงยศีรษะจากการรูกู โดยกล่าวว่า “อะลลอฮุ ลิลัน หะมิดะฮฺ” สำหรับอีมัมและผู้ละหมาดคนเดียว ส่วน มะอุมุมและผู้ละหมาดคนเดียวกล่าวว่า “ร็อบบะนา วะละ กัลหัมดุ” แล้ววางมือขวาทับบนมือซ้ายเหนือหน้าอก

10. กล่าวขณะยืนว่า “อัลลอฮุมมะ ร็อบบะนา ละ กัลหัมดุ มิลอัสสะมาวาตี วะมิลอัลอัรฎู วะมิลอะ มาชิตะ มิน ซัยอินบะออด” (บันทึกโดยมุสลิม : 771)

11. สujudครั้งแรกและกล่าวว่า “อัลลอฮุอักบับ” และ สujudโดยใช้อวัยวะทั้งเจ็ดส่วน ได้แก่ หน้าผากพร้อมจมูก ฝ่ามือ ทั้งสอง เข่าทั้งสอง และปลายเท้าทั้งสอง โดยให้แยกต้นแขน ออกจากลำตัวและยกท้องออกจากต้นขา หันปลายเท้าไปทาง กิบละฮฺ กล่าวในสujudว่า “สุบฮานะร็อบบียัลอะอะลา” สุนนะฮ์ ให้กล่าว 3 ครั้ง และสามารถกล่าวมากกว่านั้นได้ และการ กล่าวเพียงครั้งเดียวก็ถือว่าใช้ได้ และส่งเสริมให้ขอคุอาอ์ ในขณะที่สujudให้มาก ๆ เพราะเป็นช่วงเวลาหนึ่งที่คุอาอ์จะถูก ตอบรับ

12. เจยศรีษะจากการสujudโดยกล่าวว่า “อัลลอฮุ อักบร” และนั่งระหว่างสujudทั้งสอง โดยนั่งบนเท้าซ้าย วางมือขวาบนปลายต้นขาขวาใกล้เข่าและวางมือซ้ายบนปลายต้นขาซ้ายใกล้เข่าทางนิ้วมือตามปกติ และกล่าวขณะนั่งว่า “ร็อบบิฆิฟริลีย์ ร็อบบิฆิฟริลีย์”

13. สujudครั้งที่สองและปฏิบัติเหมือนการสujudครั้งแรกทุกประการ

14. ลุกขึ้นจากการสujudครั้งที่สองโดยกล่าวว่า “อัลลอฮุ อักบร” และยืนตรง

15. ละหมาดร็อกอะฮ์ที่สองเหมือนร็อกอะฮ์แรกทุกประการ ทั้งคำกล่าวและการกระทำ ยกเว้นไม่ต้องอ่านดูอาอิฟติตাহ์ และหลังจากสujudครั้งที่สองให้นั่งเหมือนการนั่งระหว่างสองสujud แต่ให้กำมือขวายกนิ้วชี้และใช้นิ้วหัวแม่มือแตะกับนิ้วกลางชี้ นิ้วขณะกล่าวตะชะฮุด คือการกล่าวว่า “อัตตะหียาตุลิลลาฮ์ วัศศอลาواة วัฏฏ็อยยิบาต อัซซะลามุอะลัยกะ อัยยูฮันนะบียุ วะเราะห์มะตุลลอฮ์ วะบะรอกาตุฮ์ อัซซะลามุอะลัยนา วะอะลาอิบาติลลาฮิศศอลิหีน อัชชะคุดัลลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮุ วะอัชชะคุดันนะมุหัมมัดัน อับดุลฮุ วะเราะฮู ลุฮ์”

ความหมายของคำกล่าวตะชะฮุด

“การถวายเป็นความเคารพทั้งหลาย การประสาทพร และสิ่งดีงามทั้งมวลเป็นของอัลลอฮ์ ขอความศานติจงมีแต่ท่านไอน์บี และความเมตตาของอัลลอฮ์ และความจำเริญของพระองค์ ขอความศานติจงมีแต่พวกเรา และบ่าวผู้ทรงคุณธรรมทั้งหลายของอัลลอฮ์ ฉันขอปฏิญาณว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์และฉันขอปฏิญาณว่า มุหัมมัดคือบ่าวและศาสนทูตของพระองค์” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ : 831)

และมีรูปแบบคำอา้อตะชะฮุดสำนวนอื่น ๆ ที่มีรายงานมาเช่นกัน

หลังจากนั้นถ้าเป็นละหมาดจำนวน 3 ร็อกอะฮ์ เช่น มัฆริบ หรือจำนวน 4 ร็อกอะฮ์ เช่น ซุฮ์รี อัศรี หรืออิซาอ์ให้ลุกขึ้นโดยกล่าวว่า “อัลลอฮุอักบัร” ยกมือขึ้นระดับไหล่ขณะลุกขึ้นแล้วทำละหมาดในส่วนที่เหลือตามลักษณะของร็อกอะฮ์ที่ 2 แต่จะอ่านสุเราะฮ์อัลฟาติหะฮ์เพียงอย่างเดียวในขณะที่ยืน และหลังจากสujudครั้งที่สองของร็อกอะฮ์สุดท้ายให้นั่งอ่านตะชะฮุดและอ่านเศาะลาวาตอิบรอฮีมียะฮ์ ว่า

“อັตตะหียาตุลิลลาฮ์ วัสศอลาวัตู วัฏฏ็อยยิบาต
อัสสะลามุอะลัยกะ อัยยูฮันนะบีเย วะเราะห്മะตุลลอฮ์ วะบะ

รอกาตุยฺ อัสสะลามุอะลัยนา วะอะลาอิบาดิลลาฮิศศอลิฮีน อัซ
 ฮะดุกัลลา อิลาฮะอิลัลลอลฮฺ วะอัซฮะดุนนะมุหัมมัดัน อับ
 ดุยฺ วะเราะฮฺสุลฺฮฺ อัลลอลฮฺมุฮัมมัด ลี อะลามุหัมมัด วะอะลาอาลิ
 มุหัมมัด กะมาค็อลลัยตะ อะลาอิบรอฮีม วะอะลาอาลิอิบรอ
 ฮีม อินนะกา หะมีดุมมะญีต อัลลอลฮฺมุฮัมมัด บาริก อะลามุหัมมัด
 วะอะลาอาลิมุหัมมัด กะมาบาร็อกตะ อะลาอิบรอฮีม วะอะลา
 อาลิอิบรอฮีม อินนะกา หะมีดุมมะญีต”

ความหมาย “การถวายความเคารพทั้งหลาย การ
 ประสาทพร และสิ่งดีงามทั้งหมด เป็นของอัลลอฮ์ ขอความ
 ศานติจงมีแต่ท่าน โอน์บี และความเมตตาของอัลลอฮ์ และ
 ความจำเริญของพระองค์ ขอความศานติจงมีแต่พวกเรา และ
 บ่าวผู้ทรงคุณธรรมทั้งหลายของอัลลอฮ์ ฉันทขอปฏิญาณว่า ไม่มี
 พระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์และฉันทขอปฏิญาณว่า มุหัมมัด
 คือบ่าวและศาสนทูตของพระองค์ โอ้อัลลอฮ์โปรดประทาน
 ความศานติแก่ท่านนบีมุหัมมัดและครอบครัวของท่าน เช่นที่
 พระองค์ได้ประประทานความศานติแก่ท่านนบีอิบรอฮีมและ
 แก่ครอบครัวของท่านนบีอิบรอฮีม แท้จริงพระองค์เป็นผู้ควร
 แก่การสรรเสริญ ผู้ทรงเกียรติยิ่ง”

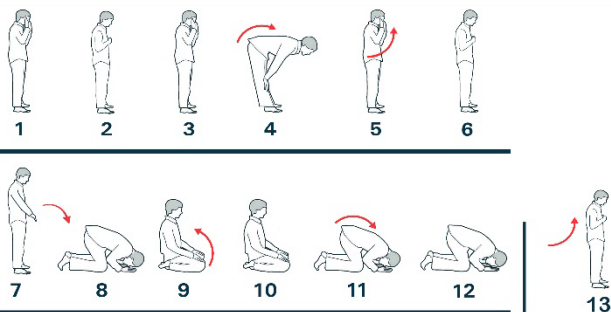
หลังจากนั้นให้ขอคูอาร์ตามที่ต้องการและสุนนะฮ์ให้
วิงวอนขอคูอาร์ให้มาก ๆ เป็นการดีให้ขอคูอาร์ตามที่มีปรากฏ
รายงานจากท่านนบี คือ ล้อลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม อาทิ

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ
فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ

“โอ้อัลลอฮ์ แท้จริงข้าพเจ้าขอความคุ้มครองต่อพระองค์ให้
รอดพ้นจากการลงโทษในหลุมฝังศพ จากการลงโทษในไฟนรก
จากบททดสอบของชีวิตและความตายและจากความชั่วร้าย
ของดีัจญาล”

16. กล่าวสลามโดยหันหน้าไปทางขวา โดยกล่าวว่า
“อัสสลามอะลัยกุม ะเราะห്മะตุลลอฮ์” แล้วสลามไป
ทางซ้ายเช่นเดียวกัน

17. สุนนะฮ์ให้นั่งในท่าตะวีรูก ในตะชะฮุดสุดท้าย
ของละหมาดซุฮรี อัศรี มัฆริบ และอิซาอ์ กล่าวคือตั้งฝ่าเท้า
ขวาสอดเท้าซ้ายออกจากใต้ขาขวาโดยนั่งให้สะโพกแตะพื้น
โดยวางมือทั้งสองเหมือนกับการนั่งตะชะฮุดครั้งแรก

บทรำลึกหลังละหมาด

เมื่อเสร็จสิ้นจากการละหมาด สิ่งที่ส่งเสริมให้ผู้
ละหมาดกล่าวซิกฺรทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน ดังนี้

أستغفر الله

กล่าวอัสตัมฟิรุลลอฮ์ จำนวน 3 ครั้ง

اللهم أنت السلام ومنك السلام، تباركت يا ذا الجلال والإكرام

“ไอ้อัลลอฮ์ พระองค์คือความสันติ และจากพระองค์คือความสันติ ขอพระองค์ทรงประทานความจำเริญ ไอ้อูผู้ทรงความยิ่งใหญ่และเกียรติยศ” (บันทึกโดยมุสลิม : 591)

لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير، اللهم لا مانع لما أعطيت، ولا معطي لما منعت، ولا ينفع ذا الجد منك الجد.

“ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์เพียงพระองค์เดียว ไม่มีภาคีใด ๆ แก่พระองค์อำนาจการปกครองเป็นของพระองค์ และการสรรเสริญเป็นของพระองค์ และพระองค์ทรงเดชานุภาพเหนือทุกสิ่ง ไอ้อัลลอฮ์ ไม่มีผู้ใดขัดขวางสิ่งที่พระองค์ประทานและไม่มีผู้ใดให้ในสิ่งที่พระองค์ทรงห้ามและความมั่งคั่งของผู้ใดก็ไม่อาจช่วยเขาได้ต่อหน้าพระองค์” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์และมุสลิม : 844, 593)

لا إله إلا الله وحده، لا شريك له له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير، ولا حول ولا قوة إلا بالله، لا إله إلا الله ولا نعبد إلا إياه، له النعمة وله الفضل، وله الثناء الحسن، لا إله إلا الله مخلصين له الدين ولو كره الكافرون

“ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์เพียงพระองค์เดียว ไม่มีภาคีอันใดแก่พระองค์ อำนาจการปกครองเป็นของพระองค์ และการสรรเสริญเป็นของพระองค์ไม่มีพลังและอำนาจใด ๆ นอกจากด้วยอัลลอฮ์ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ เราไม่เคารพภักดีต่อใครนอกจากพระองค์ ความโปรดปรานเป็นของพระองค์ และความดีงามเป็นของพระองค์ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ เรามีความบริสุทธิ์ใจต่อพระองค์ในศาสนา แม้ว่าผู้ปฏิเสธศรัทธาจะรังเกียจก็ตาม” (บันทึกโดยมุสลิม : 594)

หลังจากนั้นให้กล่าวสุบหาน์ลลอฮ์ 33 ครั้ง อัลหัมดุลิลลาฮ์ 33 ครั้ง และอัลลอฮูอักบาร 33 ครั้ง และกล่าวให้ครบจำนวน 100 ครั้งด้วยประโยคที่ว่า

لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد وهو على

كل شيء قدير

“ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์เพียงพระองค์เดียว ไม่มีภาคีใด ๆ แก่พระองค์ อำนาจการปกครองเป็นของพระองค์ และการสรรเสริญเป็นของพระองค์ และพระองค์ทรงเดชานุภาพเหนือทุกสิ่ง” (บันทึกโดยมุสลิม : 597)

และให้อ่านอายะฮ์กุรสีย์ สุเราะฮ์อัลอิคลาศ อัลฟะลัก และอันนาส หลังละหมาดทุกเวลาและเป็นสิ่งที่พึงกระทำในการอ่านสุเราะฮ์เหล่านี้สามครั้งหลังละหมาดฟัจญ์ริและมัฆริบ

ผู้มาละหมาดสาย

ผู้มาละหมาดสาย คือ ผู้ที่พลาดบางส่วนของการละหมาดไปจากการละหมาดร่วมกับอิหม่ามไม่ว่าจะหนึ่งร็อกอะฮ์หรือมากกว่านั้นถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของละหมาดของเขา เมื่ออิหม่ามให้สลามครั้งที่สองแล้วให้ผู้มาสายลุกขึ้นละหมาดต่อในส่วนที่เขาได้พลาดไป ร็อกอะฮ์ที่เขาได้ร่วมกับอิหม่ามถือเป็นร็อกอะฮ์แรกของละหมาดเขา และการได้ทำรุกูฮ์หนึ่ง ถือว่าได้ร็อกอะฮ์นั้น ด้วยการได้รุกูฮ์พร้อมอิหม่ามหากได้รุกูฮ์พร้อมอิหม่าม ก็ถือว่าได้ร็อกอะฮ์นั้นครบถ้วน

ผู้มาสายเมื่อเข้ามายังมัสญิด

ควรเข้าร่วมกับญะมาอะฮ์ทันทีในสภาพที่อิหม่ามไม่ว่าจะยืน รุกูฮ์ สujud หรือทำใดก็ตาม โดยไม่ควรรอให้อิหม่ามลุกขึ้นร็อกอะฮ์ถัดไป และให้กล่าวตักบีเราะตุลเอียะหฺรอมในท่ายืน ยกเว้นผู้มีข้อผ่อนปรน เช่น ผู้ป่วย

สิ่งที่ทำให้เสียการละหมาด

1. การพูดโดยเจตนา แม้เพียงเล็กน้อย
2. การเบี่ยงร่างกายทั้งหมดออกจากทิศกิบละฮ์
3. เกิดภาวะหนึ่งที่ทำให้เสียน้ำละหมาด
4. การเคลื่อนไหวอวัยวะมากมาหลายครั้งและมี

ความต่อเนื่องโดยไม่จำเป็น

5. การหัวเราะ แม้เพียงเล็กน้อย
6. เจตนาเพิ่มจำนวนการรูกูฮ์ การสูญูด การยืน หรือ

การนั่ง

7. ทำน้ำหน้าอีม่ามโดยเจตนา

วาญิบของการละหมาด

1. การกล่าวตักบิรทั้งหมดนอกจากตักบิรครั้งแรกเข้า

สู่ละหมาด

2. การกล่าวขณะรูกูฮ์ว่า “สุบหานะ ร็อบบียัลอะซีมี”

จำนวน 1 ครั้ง

3. การกล่าวเมื่อขึ้นจากรูกูฮ์ว่า “สะมิอัลลอฮุ ลิมัน

หะมิดะฮ์” สำหรับผู้ละหมาดคนเดียวและอีม่าม

4. การกล่าวหลังจากเงยหน้าขึ้นจากรุกู้อ์ว่า “ร็อบบะนา วะละกะลิล्हัมด์”
5. การกล่าวขณะสujudว่า “สุบหานะ ร็อบบียัลอะอ์ลา” จำนวน 1 ครั้ง
6. การกล่าวขณะนั่งระหว่างสองสujudว่า “ร็อบบิฆฟิรลี”
7. การกล่าวตะชะฮุดครั้งแรก
8. การนั่งเพื่อตะชะฮุดครั้งแรก

รูกุนของการละหมาด

1. การยืนละหมาดในขณะที่ละหมาดฟรัฎู หากมีความสามารถ ส่วนละหมาดสุนนะฮ์ไม่จำเป็น (วาญิบ) ต้องยืนแต่การละหมาดโดยการนั่งจะได้ผลบุญครึ่งหนึ่งของการยืนละหมาด
 2. ตักบีเราะตุลเอียะห์รอม เมื่อเริ่มละหมาด
 3. การอ่านอัลฟาติหะฮ์ในทุกร็อกอะฮ์
 4. การรูกู้อ์ในทุกร็อกอะฮ์
 5. การยืนตรงหลังจากรูกู้อ์

6. การสujudด้วยกบอวัยวะทั้งเจ็ดส่วน จำนวน 2 ครั้ง
ในทุกกรีกออะฮ์

7. การนั่งระหว่างสองสujud

8. ความสงบและนิ่ง (ภูอมะนีนะฮ์) ในทุกอิริยาบถที่
กล่าวมา

9. ตะชะฮุดครั้งสุดท้าย

10. การนั่งเพื่อตะชะฮุดครั้งสุดท้าย

11. การเศาะละวาตแต่ท่านนบี คือลลัลลอฮุอะลัยฮิ
วะสลัลัม

12. การกล่าวสลาม

13. การเรียงตามลำดับให้ถูกต้องระหว่างหลักการ (รูกุน)

การเผอเรอในขณะที่ละหมาด

การเผอเรอ คือ การหลงลืม เมื่อผู้ละหมาดเผอเรอใน
ละหมาดของตน เช่น ทำเกิน ทำขาด หรือเกิดความสงสัยว่า
เกินหรือขาด ในกรณีนี้มีบัญญัติให้ทำการสujudสะฮ์ว

หากผู้ละหมาดเผอเรอทำเกินในละหมาดของตน เช่น เพิ่มการยืน การรुकู้อ์ หรือการสุญูด เป็นต้น ให้เขาทำสุญูดสะฮ์วู 2 ครั้งหลังจากการกล่าวสลาม

เช่นเดียวกัน หากผู้ละหมาดเผอเรอทำขาดบางสิ่งจากการกระทำ หรือคำกล่าวของละหมาด ถ้าสิ่งที่ขาดไปเป็นรูกุน เช่น ลิมรูกู้อ์แล้วนึกขึ้นได้ก่อนเริ่มอ่านอัลฟาติหะฮ์ของร็อกอะฮ์ ถัดไป ให้กลับไปทำรูกู้อ์นั้น และละหมาดต่อจากจุดนั้น และทำสุญูดสะฮ์วู แต่ถ้านึกขึ้นได้หลังจากเริ่มอ่านอัลฟาติหะฮ์ของร็อกอะฮ์ถัดไป ร็อกอะฮ์ที่ขาดรูกุนนั้น ถือว่าใช้ไม่ได้ และให้ร็อกอะฮ์ถัดไปแทนตำแหน่งร็อกอะฮ์นั้น

และถ้ารู้ว่าขาดรูกุนหลังจากสลามแล้ว หากช่วงเวลาที่ยังไม่นาน ให้กลับมาทำร็อกอะฮ์นั้นให้ครบ แล้วทำสุญูดสะฮ์วู แต่ถ้าช่วงเวลาผ่านไปนาน หรือเสียน้ำละหมาด ให้ละหมาดใหม่ทั้งหมด

แต่ถ้าสิ่งที่ขาดไปเป็นวาญิบ เช่น การนั่งตะชะฮุดแรก เป็นต้น ให้ทำสุญูดสะฮ์วู 2 ครั้งก่อนจะให้สลาม

ส่วนกรณีที่ผู้ละหมาดอยู่ในสภาพสงสัย หากสงสัยในจำนวนร็อกอะฮ์ เช่น สงสัยว่าละหมาดไปแล้ว 2 หรือ 3

ร็อกอะฮ์ ให้ยึดจำนวนที่น้อยกว่า เพราะถือว่าเป็นจำนวนที่แน่นอน จากนั้นให้สujudสะฮ์วก่อนจะให้สละมา

และในกรณีสงสัยว่าได้ละทิ้งรูกุนหรือไม่ ให้ถือว่าได้ละทิ้งจริง แล้วทำรูกุนนั้นใหม่ และสujudสะฮ์ว แต่ถ้าข้อสงสัยนั้นเอนเอียงไปทางใดทางหนึ่งมากกว่า ให้ปฏิบัติตามสิ่งที่คิดว่าถูกต้องกว่า จากนั้นให้สujudสะฮ์ว

ละหมาดสุนนะฮ์ประจำ (สุนนะฮ์เราะวาติบ)

เป็นที่ส่งเสริมสำหรับมุสลิมทุกคนให้รักษาการละหมาดสุนนะฮ์เราะวาติบจำนวน 12 ร็อกอะฮ์ ขณะที่พำนักอยู่ในถิ่นโดยไม่มีการเดินทาง อันได้แก่

- ก่อนละหมาดซุฮริจำนวน 4 ร็อกอะฮ์
- หลังละหมาดซุฮริจำนวน 2 ร็อกอะฮ์
- หลังละหมาดมักริบจำนวน 2 ร็อกอะฮ์
- หลังละหมาดอิชาอ์จำนวน 2 ร็อกอะฮ์
- ก่อนละหมาดศุบฮิจำนวน 2 ร็อกอะฮ์

จากอุมมุหะบีบะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา กล่าวว่า ฉันได้ยินท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า “ไม่มี

มุสลิมคนใดละหมาดสุนนะฮ์จำนวน 12 ร็อกอะฮ์ในแต่ละวัน นอกเหนือจากฟรัฎู เว้นแต่อัลลอฮ์จะทรงสร้างบ้านหลังหนึ่งให้เขาในสวนสวรรค์” (บันทึกโดยมุสลิม : 728)

และประเสริฐที่สุดในการละหมาดสุนนะฮ์เราะฮาดีบ และในละหมาดสุนนะฮ์ทั่วไป คือการละหมาดที่บ้านของเขาเอง จากญาบิร บิน अबดุลลอฮ์ เราะฮิฎัลลอฮุอันฮู กล่าวว่า ท่านเราะฮูล คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام กล่าวว่า “เมื่อคนใดจากพวกท่านได้ละหมาดที่มีสติดีเสร็จ ให้เขาละหมาดสุนนะฮ์บางส่วนที่บ้าน แท้จริงอัลลอฮ์ทรงทำให้บ้านของเขามีส่วนหนึ่งจากการละหมาดของเขา” (บันทึกโดยมุสลิม : 778)

และมีหะดีษจากซัยด์ บิน ซาบิต เราะฮิฎัลลอฮุอันฮู เล่าว่า ท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام กล่าวว่า “แท้จริงการละหมาดที่ดีที่สุดของคนหนึ่งคือการละหมาดที่บ้านของเขา นอกจากละหมาดฟรัฎู” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 721, 6113)

ละหมาดวิตร

ส่งเสริมมุสลิมให้ดำรงรักษาการละหมาดวิตร ซึ่งเป็นสุนนะฮ์ที่ถูกเน้นย้ำอย่างยิ่ง เวลาของละหมาดวิตร ตั้งแต่หลัง

ละหมาดอิซาอ์จนถึงก่อนเวลาฟัจญ์ริ และเวลาที่ดียิ่งที่สุดคือช่วงท้ายของคืน สำหรับผู้ที่มั่นใจว่าจะตื่นขึ้นมาละหมาดได้ การละหมาดวิตรเป็นสุนนะฮ์ที่ท่านเราะฮ์ลุล ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ไม่เคยละทิ้ง ไม่ว่าจะขณะเดินทางหรือพำนักประจำถิ่น และจำนวนร็อกอะฮ์ของวิตรอย่างน้อยที่สุด 1 ร็อกอะฮ์ ท่านเราะฮ์ลุล ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม เคยละหมาดในเวลากลางคืน 11 ร็อกอะฮ์ ดังที่ปรากฏในหะดีษของอาอิชะฮ์เราะฎิยัลลอฮุอันฮา เล่าว่า “แท้จริงท่านเราะฮ์ลุล ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ละหมาดในเวลากลางคืน 11 ร็อกอะฮ์ โดยท่านละหมาดด้วย 1 ร็อกอะฮ์” (บันทึกโดยมุสลิม : 736)

การละหมาดยามค่ำคืน 2 ร็อกอะฮ์ต่อหนึ่งครั้ง ดังที่มีรายงานจากอิบนุอุมร์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮู มีชายคนหนึ่งได้ถามท่านนบี ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ถึงการละหมาดยามค่ำคืน ท่านนบีตอบว่า “ละหมาดยามค่ำคืน 2 ร็อกอะฮ์ต่อหนึ่งครั้ง หากใครกลัวว่าจะถึงเวลาศุบฮิก็ให้ละหมาด 1 ร็อกอะฮ์เป็นวิตรสำหรับละหมาดที่เขาได้ปฏิบัติไปแล้ว” (บันทึกโดยมุสลิม : 749)

และส่งเสริมให้อ่านดุอาอ์กุนุต หลังจากการรูกูอ์ในละหมาดวิตรบ้างเป็นครั้งคราว ตามหะดีษของหะซัน บิน อะ

ลีย์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮูมา กล่าวว่า ท่านเราะสุล คือลัลลอฮุอะละยฮิวะสลัม ได้สอนถ้อยคำกุนูตให้เขาอ่านในละหมาด วิตร แต่เขาไม่ได้กระทำเป็นประจำ เพราะผู้ที่กล่าวถึงวิธีการละหมาดของท่านนบี คือลัลลอฮุอะละยฮิวะสลัม ไม่ได้พูดถึงการกุนูตของท่าน

และเป็นการส่งเสริมสำหรับผู้ที่พักการละหมาดในตอนกลางคืน ให้ชดเชยในเวลากลางวันเป็นจำนวนคู่ เช่น ละหมาด 2, 4, 6, 8 หรือ 10 ร็อกอะฮ์ตามการปฏิบัติของท่านนบี คือลัลลอฮุอะละยฮิวะสลัม

สุนนะฮ์ฟัจญริ ๒ ร็อกอะฮ์

สุนนะฮ์ฟัจญริเป็นส่วนหนึ่งของสุนนะฮ์เราะวาติบซึ่งท่านเราะสุล คือลัลลอฮุอะละยฮิวะสลัม ให้ความสำคัญและรักษาไว้เป็นประจำ ท่านไม่เคยละเลย ทั้งขณะเดินทางหรือพำนักประจำถิ่น จากอาอิชะฮ์ รอฎิยัลลอฮุอันฮา กล่าวว่า “ท่านนบีคือลัลลอฮุอะละยฮิวะสลัม ไม่ได้ให้ความสำคัญกับสุนนะฮ์ใดมากเท่ากับ 2 ร็อกอะฮ์ก่อนละหมาดศุบฮิ” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์และมุสลิม : 1163, 724)

และท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวอีกว่า “2 ร็อกอะฮ์ก่อนฟัจญ์ริดียิ่งกว่าโลกดุนยาและสิ่งที่อยู่ในโลกทั้งหมด” และมีสุนนะฮ์ให้อ่านสุเราะฮ์อัลกาฟิรูนในร็อกอะฮ์แรก และสุเราะฮ์อัลอิคลาศในร็อกอะฮ์ที่สอง ดังมีรายงานว่า ในบางครั้งท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม อ่านในร็อกอะฮ์แรกว่า

﴿ قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا ﴾

“พวกท่านจงกล่าวเถิด เราได้ศรัทธาต่ออัลลอฮ์และสิ่งที่ถูกประทานลงมาแก่เรา” (อัลบะเกาะเราะฮ์ : 136)

และในร็อกอะฮ์ที่สองว่า

﴿ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ ﴾

“จงกล่าวเถิด (มุหัมมัด) ว่า โอ้อับรรดาผู้ได้รับคัมภีร์ จงมายังถ้อยคำหนึ่งซึ่งเท่าเทียมกัน ระหว่างเราและพวกท่าน”(อาลิอิมรอน : 64)

ทั้งนี้ส่งเสริมให้ละหมาดสั้น ๆ ทั้ง 2 ร็อกอะฮ์ ตามการปฏิบัติของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม สำหรับผู้ที่ละหมาดไม่ทันก่อนละหมาด ให้ละหมาดชดเชยได้หลังเสร็จละหมาดฟัจญ์ริ แต่เวลาชดเชยที่ประเสริฐกว่าให้กระทำ

หลังจากดวงอาทิตย์ขึ้นแล้ว โดยความสูงประมาณหนึ่งช่วง
 หอกจนกระทั่งถึงก่อนเวลาต้องห้ามการละหมาดในช่วงตะวัน
 เริ่มคล้อย

ละหมาตฎุฮา

ละหมาตฎุฮา คือ ละหมาดของผู้ที่หวนกลับสู่อัลลอฮ์
 เป็นสุนนะฮ์ที่ได้รับการส่งเสริม เน้นย้ำ และมีหะดีษที่กล่าว
 ส่งเสริมให้ปฏิบัติมากมาย เช่นมีรายงานจากอบูซัร
 เราะฎิยัลลอฮุอันฮู เล่าว่า ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิ
 วะสัลลัม กล่าวว่า

يُصْبِحُ عَلَىٰ كُلِّ سُلَامَىٰ مِنْ أَحَدِكُمْ صَدَقَةٌ: فَكُلُّ تَسْبِيحَةٍ
 صَدَقَةٌ، وَكُلُّ تَحْمِيدَةٍ صَدَقَةٌ، وَكُلُّ تَهْلِيلَةٍ صَدَقَةٌ، وَكُلُّ تَكْبِيرَةٍ
 صَدَقَةٌ، وَأَمْرٌ بِالْمَعْرُوفِ صَدَقَةٌ، وَنَهْيٌ عَنِ الْمُنْكَرِ صَدَقَةٌ. وَيُجْزَىٰ
 مِنْ ذَلِكَ رُكْعَتَانِ يَرْكَعُهُمَا مِنَ الضُّحَىٰ

“ทุกข้อกระดุกของบุคคลหนึ่งมีศอดตะเกาะฮ์ที่ต้องกระทำในทุก
 วัน ทุกการกล่าวตัสบีห์เป็นศอดตะเกาะฮ์ ทุกการกล่าวตะหะมีด
 เป็นศอดตะเกาะฮ์ ทุกการกล่าวตักบีรเป็นศอดตะเกาะฮ์ ทุกการ
 กล่าวตะฮ์ลีลเป็นศอดตะเกาะฮ์ การสั่งใช้ทำความดีเป็นศอดตะ

เกาะฮ์ การห้ามปรามความชั่วเป็นศอตตะเกาะฮ์ และการละหมาดกุฮา 2 ร็อกอะฮ์เป็นการเพียงพอสำหรับสิ่งเหล่านี้ทั้งหมด” (บันทึกโดยมุสลิม : 720)

และมีรายงานจากอบูฮุร็อยเราะฮ์ เราะฮ์ฎิยัลลอฮุอันฮูกล่าวว่

أوصاني خليلي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بثلاث، لا أدعهن حتى
أموت: صيام ثلاثة أيام من كل شهرٍ، وصلاة الضحى، ونوم
على وتر

“สหายรักของฉัน (ท่านนบี) ได้สั่งเสียฉันไว้ 3 ประการ ฉันไม่เคยละทิ้งจนกระทั่งเสียชีวิต คือ การถือศีลอด 3 วันในทุกเดือน การละหมาดกุฮา และการละหมาดวิตรก่อนนอน” (บันทึกโดยบุคอรีและมุสลิม : 1178, 721)

เวลาที่ดียิ่งที่สุดของละหมาดกุฮา คือ เมื่อเวลากลางวันเริ่มสูงขึ้น ความร้อนจากดวงอาทิตย์เริ่มแรงขึ้น และเวลาสิ้นสุดลงเมื่อดวงอาทิตย์เคลื่อนไปจากจุดสูงสุด และจำนวนร็อกอะฮ์ของละหมาดกุฮา อย่างน้อยคือ 2 ร็อกอะฮ์ และไม่จำกัดจำนวนสูงสุดเอาไว้

ช่วงเวลาที่ย่ำห้ามละหมาด

ช่วงเวลาที่ย่ำห้ามละหมาดมี 3 เวลาด้วยกัน ประกอบด้วย

1. หลังละหมาดฟัจญ์ริจนกระทั่งดวงอาทิตย์ขึ้น และสูงขึ้นประมาณหนึ่งช่วงหอก

2. ขณะที่ดวงอาทิตย์อยู่ตรงศีรษะจนกระทั่งเคลื่อนไปทางทิศตะวันตก (ซึ่งสามารถรับรู้ได้จากเงาที่หยุดสั้นที่สุดแล้วเริ่มยาวขึ้น)

3. หลังละหมาดอัศริจนกระทั่งดวงอาทิตย์ตก

อย่างไรก็ตาม อนุญาตให้ละหมาดบางประเภทได้ในช่วงเวลาต้องห้าม อาทิ ละหมาดที่มีสาเหตุ ได้แก่ การละหมาดให้เกียรติมัสญิด การละหมาดญะนาซะฮ์ การละหมาดสุริยคราสและจันทรคราส การละหมาด 2 ร็อกอะฮ์ของการฎอวาฟ และการละหมาด 2 ร็อกอะฮ์หลังอาบน้ำละหมาด เป็นต้น

รวมถึงการชดใช้ (กอฎอฮ์) ละหมาดฟัรฎูที่ขาดไปด้วยตามคำกล่าวของท่านนบี คือ ลัลลอลฮุอะลัยฮิอะสัลลัม ว่า

مَنْ نَسِيَ صَلَاةً أَوْ نَامَ عَنْهَا، فَكَفَّارَتُهَا أَنْ يُصَلِّيَهَا إِذَا ذَكَرَهَا

“ผู้ใดลืมละหมาดหรือเผลอหลับไป ก็ให้เขาละหมาดเมื่อนึกขึ้นได้” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 597, 684)

และในทำนองเดียวกัน อนุญาตให้ชดใช้ละหมาดสุนนะฮ์ของฟัจญ์ริ และอนุญาตให้ชดใช้สุนนะฮ์ของซุฮ์ริหลังละหมาดอัศรีได้ เพราะไม่ถือว่าเป็นการละหมาดในเวลาของมัน